

DE TRAM

KATHOLIEK VOLKSBLAD VAN SINT-TRUIDEN

VERSCHIJNENDE DES ZATERDAGS 'S AVONDS

ABONNEMENTSPRIJS: 2,50 fr. per jaar; 1,50 per halfjaar voorop betaalbaar.
Men Schrijft in bij den Eigenaar-Uitgever JOS LEENEN, Hamelstraat, 13, Sint-Truiden en op de postkantoren.

Artikelen en mededeelingen vrachtfrij te zenden, vóór Woensdag avond, aan de Redactie van De Tram, Hamelstraat, 13, te Sint-Truiden.
Aankondigingen worden aanvaard tot Vrijdag 's av.

AANKONDIGINGEN: 15 c. den drukregel. RECLAMEN: 25 c. Lange of dikwijls te herhalenannoncen, per accord. Affiches, enz., gedrukt bij den uitgever dezes blads, worden kosteloos als annonce ingelacht.

Aan de groote grondeigenaars.

Er ontbreken geene groote eigendommen in ons land, die verwaarloosd zijn, in deerniswaardigen toestand verkeeren en waar veel, zeer veel aan te verbeteren is. Vele landerijen die, wel is waar, niet braak liggen maar toch niet vruchtbaar genoeg zijn, zouden door doelmatige werken zoodanig kunnen verbeterd worden, dat de eigenaars door de meerdere opbrengst dier landerijen het geld dat zij voor die werken uitgeven, ruimschoots zouden vergoed krijgen.

Zij zouden alzoo, niet alleen hunne landerijen verbeteren en winstgevender maken, maar daarenboven nog des winters een groot getal landbouwwerklieden uit den nood en de ellende helpen, en zich door de buitenlieden doen achten, eeren en beminnen.

Dat de groote grondeigenaars er goed op nadenken, dat zij, door medelijden voor hunnen eyemensch gedreven, het initiatief volgen, sinds jaren genomen door edelmoedige grondeigenaars die het lot der landbouwers en van den landbouw ter harte nemen, en eveneens voor den landbouwwerkman zorgen; op die wijze alleen zullen zij niet enkel den landbouwer van verval redden en tot welstand brengen, zij zullen tevens den landbouwwerkman aan de ellende ontrukken en door hem, des winters werk en kostwinning te bezorgen, zullen zij hem vrijwaren tegen den invloed der nieuwe, oproerige denkbeelden en theoriën, die de omverwerping van de maatschappij voor doel hebben.

Waar gebrek en armoede heerschen, wint de misnoegdheid veld en zijn de menschen nog wel eens zoo vatbaar voor de verleiding tot het kwade.

Kortom, te wenschen ware het, dat de groote grondeigenaars den toestand onpartijdig inziende, er konden toe bewogen worden, jaarlijks een deel van hun inkomsten op te offeren om de landbouwers, hunne pachters, te helpen, en om des winters arde- en andere werken te doen uitoeyeren, om brood te verschaffen aan de landbouwwerklieden.

Zoo doende, zouden zij hunne landerijen verbeteren en het gevaar ontkomen, ze heden of morgen door de landbouwers te zien verlaten.

De vermindering hunner pachtsommen en de uitvoering van veldwerken zullen tijdelijk eene vermindering van inkomsten uitmaken voor de grondeigenaars, doch zij zullen die vermindering gauw vergoed krijgen, door de regelmatige ontvangst der pachtsommen, iets wat tegenwoordig het geval niet is: de landbouwers moeten duur pachten, doch zij kunnen zeer dikwijls hunne pachtsommen niet betalen aan de eigenaars, die soms jaren lang geen cent trekken voor hunne landerijen.

Moest de landbouwer, door de omstandigheden tot die droevige noodzakelijkheid gebracht worden, zijn land te verlaten, dan zou het wellicht te laat wezen, en de schade ware onherstelbaar.

Onze landbouwers zijn van hunnen aard zachtzinnig, werkzaam en volhardend, en hebben hunne vaderlijke zeden, en den fierden aard hunner voorouders behouden, maar door de ellende zou er veel onverschilligheid en slechten geest kunnen ontstaan onder de buitenbevolking, en dan ware de maatschappij reddeloos verloren.

Daarom is het noodig, ja, dringend noodig dat men zich in tijds met het lot der buitenlieden bezig houde.

Moet men dankbaar zijn?

of Moet men zijne weldoeners haten?

Volgens den laatsten wereldbrief van Z. H. Leo XIII is het eene noodzakelijkheid voor de katholieken, het socialisme uit al hunne krachten te bestrijden: het is de vijand der samenleving. Om daarin te slagen, is er niets beter geschikt, niets leerrijker dan zijne vuige principen voor den dag te halen, en aldus door de woorden en de schriften zelve van zijne verdedigers, al de walgachtigheid hunner leer te doen uitschijnen. Dit is ook het gepastste antwoord om den huichelaars den mond te stoppen, die door veinzerij en sluwheid zekere socialistische bladen trachten te verspreiden.

Onlangs gaf 't socialistisch blad *Le Peuple* een lang artikel, waarvan de slotrede, onder andere, deze woorden bevatte: "Dat het eten van de kleinen der arme menschen door de kleinen der burgers betaald worde; dat de welhebende ouders aan hunne kinderen, die naar de school gaan, den stuiver medegeven die eenen behoeftigen kameraad zal versterken; dat de gegenden die bezitten met klinkende munt betalen, en dat zij die ontvangen met dankbaarheid terugbetalen." Deze laatste woorden hebben Vooruit, het blad van gezelschap Ansele, in dulle woede doen ontsteken, en ziehier de lofrede der ondankbaarheid, waarmede hij antwoordt aan *Le Peuple*:

"Men zal ons toelaten, zegt Ansele, van een ander gedacht te zijn. Voorzeker de kinderen der behoeftige ouders moeten in de school gevoed en gekleed worden; maar het zijn de kinderen der burgerij niet die moeten betalen, als eene aalmoes die men geeft. Het is de Gemeente, de Provincie of de Staat die den dienst van de kleeding en de voeding der kinderen moet inrichten, niet uit liefdadigheid, maar als eene verplichting van wege de Regeering jegen het menschen. Alle de menschen hebben recht op het leven, op het voedsel, op de kleeding, op het werk, op het vermaak, maar het is het socialisme alleen dat dit alles overvloedig aan alle de menschen kan geven!!!! En daarom ook achten wij den marx, die zijnen weldoener haat, boven dengene welke aan zijne persoonlijke waardigheid verzaakt tegenover zijnen weldoener!!!! En terwijl al wat officieel is, het kind toeroept: Schuw de ondankbaarheid, bemin uwe weldoeners! zeggen wij tot het kind: Verstoot den bijstand welken gij niet teruggeven kunt; dit wil zeggen, weiger immer de hulp van hen die in de samenleving eenen hooger rang dan gij bekleeden. Maar, indien gij eensdaags zoudt gedwongen zijn bijstand te ontvangen, dan wees dan ondankbaar in den hoogsten graad!!!! zoo niet zult gij allengskens uwe persoonlijke waardigheid, de duurbaarste eigenschap des menschen, verliezen!"

Wel, burgers en werklieden, wat dunkt u van die leer? En zeggen, dat die dulle en woedende socialistische volksvertegenwoordiger Ansele van hoogmoed waanzinnig is door de lompe en plompe bewierooking van al zijne handlangers; — dat die spijtige Ansele den behoeftige zulke afschuwelijke begrippen wil inboezemen, — hij die in de Kamer immer spreekt van liefde, van medelijden, van edelmoeidigheid!! — Comedianten! comedianten!! walglijke comedianten!!!

Ziedaar nochtans de socialistische zedenleer! Dat is die beestachtige haat, reeds door Lafontaine, onder den vorm van een serpent, in eene zijner fabelen voorgesteld.

Het socialisme in den vreemde.

Het socialisme, dat, volgens sommigen, op weg zou zijn de gansche wereld te overweldigen, heeft in den laatsten tijd nog al zware knakken opgelopen, vooral in den vreemde.

In Frankrijk zowel als in Engeland heeft het een grooten stap achterwaarts gedaan, en veel moeite zal het kosten, eer het verloren terrein herwonnen zal wezen.

De laatste kiezingen in beide landen zijn, ten andere, er welsprekende bewijzen van. In Frankrijk, leden de socialisten zware verliezen, en vele hunner bijzonderste aanvoeders werden door het kiezerskorps afgescheept. In Engeland is het zoover gekomen, dat geen enkel socialist nog zitting heeft in 't Parlement.

In Duitschland heeft het volk de gelegenheid nog niet gehad zijnen afkeer voor het socialisme bij monde der stembus uit te drukken.

Niettemin is het ook dáár voor iedereen tastbaar, dat de goddelooze en anti-maatschappelijke secte, er eene erge crisis doorworstelt en dagelijks veld verliest.

Dit verschijnsel vindt vooral zijnen oorsprong in de onderlinge verdeeldheid der Duitse wereldhervormers.

Vollmar en zijne aanhangers staan er wettelijk als vijanden tegenover het driemans-

schap Bebel-Liebkecht-Singer. De arde is het erkende opperhoofd der socialisten van Zuid-Duitschland, terwijl het driemanschap zijn looden scepter zwaait in 't Noorden.

Het geschil is ontstaan naar aanleiding van het landbouwprogramma der partij.

Bebel en consoorten willen — juist gelijk de Belgische socialisten — de boeren siroop aan den baard smeren, hunne roode vlag in den zak steken, te plattelande over koetjes, kalfjes en slechten tijd gaan praten, maar niet over collectivism, godloochening, en wat dies meer.

Ze willen, in andere woorden, een schapenvacht over hunnen wolvenpels trekken, om des te gemakkelijker de boeren in hunne klauwen te krijgen.

Vollmar nu, kan met die schijnheiligheid geenen weg. Hij wil tot de boeren gaan zonder masker, met open vizier en ontploode vlag. Volgens hem, mag den buitenman geen enkel punt van het echte socialistisch programma verzwegen worden. Hij maakt er niets uit of de bevolking van het platteland de roode opruiers goed of slecht ontvangt: niet huichelen, maar recht door zee varen is zijne leuze.

"Welhoe, roept Karl Kautsky — een partijganger van Vollmar — hooggeroemd driemanschap toe, welhoe, volgens uw landbouwprogramma zouden wij afalden tot den rang van gewone democraten en sociale hervormers! Een socialist van den echten stempel zou nooit een strijdplan kunnen aannemen, dat bestaat in het democratiseren der openbare instellingen."

"Neen, duizendmaal neen, wij eischen vrijheden om beter het proletariaat te kunnen inrichten met het oog op het overweldigen van den Staat. De maatschappelijke hervormingen moeten dienen om het proletariaat te versterken in dien strijd, en niet omden maatschappelijken staat van zaken te verbeteren. Een der grondbeginsels van het socialistisch programma verklaart luide, dat het onmogelijk is, met de huidige staatsinrichting, den maatschappelijken toestand van den werkman te verbeteren."

"Wat moet men denken over het landbouwprogramma, dat strekt om den economischen toestand van de werkende klas te verbeteren? Het komt er niet op aan te verbeteren, maar er dient afgebroken te worden, en daarna de samenleving herin te richten op de grondslagen onzer zuivere leerling."

Wij weten niet welke zienswijze den palm behalen zal: die van Bebel-Liebkecht-Singer of die van Vollmar-Kautsky. Maar zeker is het, niettemin, dat de boeren zich niet zullen laten vangen, noch in de met bloemen versierde stroppen van de eenen, noch in de onbloote walfijzers der anderen.

In Duitschland wint overigens de overtuiging meer en meer veld, dat de tijdelijke en geruchtmakende vooruitgang der socialisten niet alleen gestremd is, maar dat de partij zelve met rassche schreden hare ontbinding nadert.

Voorzeker zullen de kopstukken, welke meer uit eerzucht en winstbejag dan uit overtuiging de sociale revolutie aanprediken, geene pogingen verwaarlozen om het instorten van hun kraam zoolang mogelijk tegen te houden. Want, men vergete het niet, voor de meeste hunner is de zoogenaamde "strijd voor het proletariaat" slechts eene kwestie van gemakkelijke broodwinning.

En het schijnt ons hier gepast nogmaals de aandacht te roepen op de vette jaarweden, welke de roode kopstukken in Duitschland opstrijken, enkel om wat op meetings te gaan schreeuwen en het volk in roering te brengen.

Zoo zijn er 50 opruiers van eerste klas die elk jaarlijks 12,500 fr. trekken; 300 opruiers van tweede klas trekken ieder 6,250 fr.; eindelijk, 500 sociale korporeals trekken ieder 3,750.

Het dient daarbij aangemerkt, dat die sommen betaald worden uit de algemeene kas, welke uitsluitend gevoed wordt met de penningen en verplichtende bijdragen der arme werklieden!

Wij geven dit alles te overwegen aan onze arbeiders en ook aan hen, die de toekomst al te donker inzien en moedeloos het hoofd laten hangen.

Neen, het socialisme heeft de wereld nog niet onder zijnen hiel liggen! En zoo allen, die oprecht willen redden wat te redden is, mits te verbeteren wat kan en moet verbeterd worden, — zoo allen zich vereenigen willen om met verzamelde krachten den strijd tegen de roode overweldigers te kampen, dan zal het spoedig blijken dat hier te lande het socialisme op verre na zulke diepe wortels niet geschoten heeft, ondanks zijn schijnbaren vooruitgang, die over eenige maanden menigeen met verstomming geslagen heeft.

Einde eener legende.

Het socialistisch blad *Vooruit* van gezelschap Ansele erkent in zijn nummer van 26 Aug., dat het meel, gemerkt aan fr. 19-50 en 20-50, vóór de bespreking der wet op de invoerrechten, heden gedaald is tot 18 en 19 fr.

Dus eene schoone prijsvermindering sedert de stemming van de "uithongeringswet." De rampzalige voorzeggingen der socialistische profeten zijn op de pan afgebrand, juist gelijk meer andere comedies der gezellen.

Indien onze papieren *Truienaar* dit aan zijne duizenden lezers (!!!) eens wilde mededeelen, dat zou ten minste wat deftiger voorkomen dan valsche en naamlooze brieven! — Bedriegers! zeggen we.

De Evenredige Vertegenwoordiging.

Woensdag heeft in de Kamer de stemming der gemeentekieswet plaats gehad. Met genoegen mogen wij melden dat, ondanks den hevigen tegenstand der H^{er} Woeste en Helleputte, het voorstel der Regeering, waarbij de evenredige vertegenwoordiging wordt ingevoerd om de balloteering te vervangen, aangenomen is met 69 stemmen tegen 53 en ééne onthouding.

De Kamer heeft tot 8 ure gezeteld en is daarna onbepaald uiteengegaan.

De herstemming is dus afgeschafte bij de gemeentekiezingen; als bij de kiezing niet al de zetels zijn toegekend dan zullen de overblijvende plaatsen verdeeld worden volgens de evenredige vertegenwoordiging.

Deze rechtvaardige hervorming komt dus, al is het maar in een steertje, in toepassing.

Doch dat zierken E. V. zal reeds veel bijdragen tot bedaring der gemoeederen, daar waar de strijd hevig is en waar volgens het oude stelsel herstemmingen moesten plaats hebben.

De herstemmingen kwamen acht dagen na de kiezing, en, men weet het, 't was vooral binst die week tusschen kiezing en herstemming dat men den lossen teugel vierde aan de politieke drijfen.

Dat voortaan bestaat niet meer.

Zeggen wij nu een woord van de rol der E. V. bij de gemeentekiezingen.

In die plaatsen, waar drie of meer ernstige lijsten zijn, en waar geene enkele de volstrekte meerderheid behaalt, zal de verdeling geschieden in evenredigheid der stemmensterkte van elke lijst.

Het is voorzeker te wenschen, dat de katholieken, behoudsgezinden en democraten, wederzijds toegevingen doen en samen in de kiezingen optreden, want "eendracht maakt macht."

Doch, waar een verbond, door plaatselijke of persoonlijke aangelegenheden onmogelijk zou worden, zullen beide groepen kunnen optreden, en 't zullen de kiezers zelve zijn die zullen beslissen hoeveel mannen van de eene en hoeveel van de andere groep zij in den Gemeenteraad willen.

Het zal dus aan enkele personen — soms aan eenen enkele — niet meer mogelijk zijn eene lijst te doen doorgaan.

Ook zullen degenen, die heel gaarne op zijn Russisch heerschten, zich wel wat inschikkelijker toonen, en al iemand dulden, die zij anders naar de maan zouden gezonden heb-

ben, als zij mochten hopen hem buiten te houden.

Voorzeker zullen de gemeentezaken er bij winnen als zij eens ernstig, met vóór en tegen, besproken worden.

Daarom, meenen wij, mag de toepassing der E.V. hoopvol te gemoet gezien worden.

Z. H. de Paus en de vrede.

Uit Rome schrijft men aan het Journal des Débats :

« Paus Leo XIII, die, in alle omstandigheden, de ontwapening en den vrede tusschen alle naties aanpredikt, heeft zeer groot belang gesteld in het interparlementair congres voor den vrede, dat te Brussel heeft plaats gehad.

« Hij heeft zich daarover breedvoerig verslag doen geven door den prelaat die zich met de internationale vraagstukken bezig houdt.

« Men geloofde zelfs, dat de in dit congres genomen beslissingen, in het werk waaraan hij sedert verscheidene maanden werkt, zullen worden aangehaald. »

Zal de stem des Pausen nogmaals in de woestijn klinken?

Zal men gaan begrijpen, dat de voortdurende wapeningen Europa tot de bankroet brengen?

Lichtstralen.

Zoals men weet, had de Kamer in de eerste stemming de vijfde klasse van onderwijzers (gemeenten onder de 1500 zielen) — afgeschaft, en die onderwijzers in de 4e klasse begrepen, waarvan het minimum van jaarwedde op 1400 frank wordt gebracht in de nieuwe wet.

Bij de tweede stemming is men daarop teruggekomen, de 5e klasse is hersteld en het minimum voor de onderwijzers dier klasse blijft 1200 frank, gelijk te voren.

De onderwijzers, die in het geval zijn, ondervinden eene bittere teleurstelling.

Men moet daarbij aanmerken, dat zij het zijn die de lastigste plaatsen hebben.

De meeste onderwijzers, in gemeenten onder de 1500 zielen, hebben geen hulponderwijzer; heel dikwijls zijn zij overladen van leerlingen.

Daarbij is het meest altijd onmogelijk in de kleine gemeenten eenige bijwinst te vinden. Het leven is er niet beterkoop dan in de gemeenten der 4e klasse, en bijgevolg het huishouden niet minder kostelijk.

Het ware dus niet meer dan billijk die onderwijzers in de 4e klasse te brengen.

De belanghebbende onderwijzers hebben gelijk zulke te vragen, en mogen niet ophouden het te vragen, vooraleer het toegestaan wordt.

—X—

« Schijnt dat de zaken in den Congo maar scheef zitten.

Vreemde dagbladen hebben aangekondigd, dat de bevelhebber Nilius zou gedood zijn in een gevecht tegen de Mahdisten of Araben.

Het Bestuur van den Congostaat te Brussel logenstraft die tijdingen en zegt dat alles om te best gaat in den Congo; maar onmiddellijk schrijft men uit Antwerpen dat de slechte tijdingen door de vreemde dagbladen medegedeeld niet geheel uit de lucht gegrepen zijn.

Men voegt erbij, dat het Bestuur van den Congostaat dit zeer wel weet, en dat sedert twee drie maanden.

Nieuwe logenstraffingen van het Bestuur.

Daarop meldt de Bien du Peuple, dat de brieven, welke Belgische kloosterzusters aan

hunne oversten of hunne familie schrijven, onderschept worden, vooraleer aan de bestemmelingen te worden overhandigd.

Dat riekt, aangebrand en dat bewijst dat we geen vertrouwen moeten stellen in hetgeen de officieele wereld ons over den Congo vertelt.

—X—

De Heer Begerem, Minister van Rechtswezen, heeft aan de parketten door tusschenkomst van de procureurs-generaal, de volgende aanbevelingen gezonden :

« In een groot getal gemeenten van het land wordt de uitvoering der wet van 16 Augustus 1887 op de openbare dronkenschap door de overheden niet betracht met den iever die, door haren aard van hoog maatschappelijk nut, wordt vereischt. Zekere burgemeesters, vreezende de volksgunst te verliezen, ontwijken, op dit punt, hunne plichten als officieren der rechterlijke politie.

« De andere agenten der gemeentepolitie, hun voorbeeld volgende, onthouden zich insgelijks proces-verhaal op te maken tegen de vastgestelde overtredingen of er verslag over te doen.

« De maatregels door den wetgever genomen, om den geeselen van het drankmisbruik te bestrijden, moeten hunne strenge toepassing bekomen. »

De Minister verzoekt, bijgevolg, 't Parket aan de Heeren Burgemeesters, politiecommissarissen, veldwachters en, over 't algemeen, aan alle rechterlijke ambtenaars, aan te bevelen, dat zij ten strengste de overtredingen in kwestie zouden opsporen en vaststellen, zonder zich van hunne plichten te laten afkeeren door overwegingen vreemd aan de uitvoering van het recht en aan den eerbied voor de wet, en hun te herinneren, dat de nalatigheid, waarvan zij blijken zouden geven in de uitvoering van hun ambt, hen zou blootstellen aan de toepassing van tuchtmaatregelen.

—X—

Een groot getal duivenliebbers hebben aan den Minister van binnenlandsche Zaken een verzoekschrift gestuurd, ten einde eene strenge betuiging te bekomen der misdadige handelingen welke in den buiten op reisdieven worden gepleegd.

Vele duiven worden, te lande, gedood, gekwetst of gestolen. Vele gestolen duiven worden in de steden op de markt te koop gesteld.

Naar wij vernemen heeft de Heer Minister aan de gendarmes bevelen gegeven, opdat deze kwaadwillige daden streng zouden betuigd worden.

—X—

Uit den bilan der socialistische samenwerkende Maatschappij van Jolimont blijkt, dat de socialisten van het centrum voor de kiespropaganda van October laatstleden 16,000 fr. hebben uitgegeven.

Hoe dikwijls lezen wij niet in de socialistenbladen, dat de burgerpartijen zedeloos waren, omdat zij zooveel geld uitgaven voor kiespropaganda!

—X—

De socialisten van het Noorderdepartement in Frankrijk hebben besloten zich binnen kort in groep naar het graf te begeven van den anarchist Decoux, pleger van den aanslag te Aniche, om er kronen op neer te leggen.

Dat de socialisten nu nog eens zeggen, dat zij niets gemeens hebben met de anarchist!

De Fransche socialistische afgevaardigde Brasly, heeft, in eene vergadering van duizend personen, te Lens gehouden, duidelijk het revolutionair collectivisme verloochend en verklaard een vurige vaderlander te zijn.

Hij zegde dat hij zich niet aanstelt als vijand van den eigendom, doch dat hij enkel den terugkeer der monopolien aan den Staat vraagt.

Wat zullen onze socialisten zeggen van dat verraad?

—X—

De laatste volkstelling in Frankrijk heeft verrassende cijfers aan het licht gebracht ten opzichte van de getalsterkte der zoogenaamde « loonslaven » en degenen die voor eigen rekening arbeiden. Er zijn in Frankrijk, volgens hunne eigene opgave, 7,671,398 « patroons » en naast hen 7,104,949 arbeiders en 899,099 andere bedienden. Te zamen tellen deze laatsten dus slechts 330,000 meer dan de patroons.

En toch worden de loonarbeiders de groote meerderheid der bevolking genoemd! Bij verschillende vakken is de verhouding zelfs nog anders. Bij den landbouw zijn er 3,570,000 die voor zich zelf werken en slechts 2,890,000 arbeiders en 75,400 werklieden. In den handel 880,000 patroons, 480,300 arbeiders en 378,300 bedienden.

In nijverheidszaken is het getal patroons kleiner maar slechts weinig 3,021,700 tegenover 3,319,200 werklieden en 207,000 ambten. Het geringst is het getal patroons bij de vervoermiddelen 62,500, met 246,000 werklieden en 138,700 bedienden. Omgekeerd is de verhouding bij de administratieve en letterkundige en dergelijke beroepen.

De « groote meerderheid » van loontrekken bestaat dus slechts in de verbeelding.

—X—

Gelijk men weet vragen de slachters dat de invoer van Hollandsch vee toegelaten worde, omdat het slachtvee zoo duur is.

De landbouwers van hunnen kant verzetten zich tegen de opening der grenzen, en dat om twee redenen :

1° Omdat het Hollandsch vee de mulplaag inbrengt;

« Dat de ziekte ons wel uit Holland werd overgebracht, zeggen zij, lijdt geen twijfel, trouwens vóór 1 April 1895 (datum der opening der Hollandsche grenzen) werd geen enkel geval van die ziekte vastgesteld. En nauwelijks had het Hollandsch vee vrijen invoer of de ziekte werd in de Vlaanderen bijna op alle gemeente aangetroffen, zoodat er op heden 600 veestallen, 20 schaapstallen en 15 zwijnhokken werden aangetast, in meer dan 300 verschillende gemeenten van 't land. »

2° Omdat de verkoop van drachtig, vet vee, de eenige winstgevend bron is van den landbouwer.

Een verzoekschrift aan den Minister in dien zin opgesteld, wordt door de landbouwers met handteekens bekleed.

Stads- en Provincienieuws.

De Apotheek is morgen Zondag open bij M. RIETJENS, Groenmarkt.

Te beginnen met de prachtige processie, die verleden Zondag haren gewonen luisterrijken omgang deed, zijn tot hertoe al de feestelijkheden der Kermis in de beste orde en tot eenieders voldoening afgelopen.

De eigenaardige fakkeltochten van Kermis vooravond evenals de talrijke volksconcerts door onze beide harmoniën en de jonge, veelbelovende Zangmaatschappij Warnotskring gegeven, en vooral het buitengewoon schoon vuurwerk brachten telkens ontzaglijk veel volk te been.

Het muziekfeest in den katholieken Kring — eene echte fijnproeverij — en het Venetiaansch feest op de ruime speelplaats van

het Seminarie hebben weer een overgrooten bijval genoten. Het zoo talrijk publiek, dat beide feesten bijwoonde, zal de inrichters, die tegen moeite noch kosten hebben opgezien, van harte dankbaar zijn.

Sint-Josephskring. — Morgen Zondag, 1 September, om halfacht, maandelijksche algemeene vergadering in 't lokaal, bij Juffr. LEONIE FRANCK.

DAGORDE. Maandelijksche storting van den Kring en van deszelfs Spaarkas.

Gilde der Ambachten en Neringen. — Woensdag, 4 September, in het Café Royal, vergadering van de Gilde der klerken en leerars.

De Olijftak. — Morgen Zondag, 1 Sept., om 7 ure, groot tooneelkundig Avondfeest in de academiezaal van het Seminarie, gegeven ten voordeele van maatschappelijke werken. Het loffelijk doel van De Olijftak verdient wel degelijk aangemoedigd en ondersteund te worden; ook twijfelen wij niet of dit eerste prachtig feest zal talrijk bijgewoond en met veel bijval bekroond worden.

Katholieke Kring. — Maandag, 2 Sept., te 8 ure, groot Toon- en Letterkundig Avondfeest in de groote zaal van den Kring.

De leden worden vanwege de Commissie vriendelijk uitgenoodigd om dit buitengewoon schoon avondfeest met hunne familie bij te wonen.

Warnotskring. — Deze jonge Zangmaatschappij, die verleden Donderdag met haar schoon Concert op de Groenmarkt zooveel bijval verworven heeft, komt vanwege de dochter van wijlen onzen gevierden stadgenoot, M. H. Warnots, het volgende telegram te ontvangen, toegestuurd aan den voorzitter M. Fr. Deblan :

« Merci de l'hommage rendu à la mémoire de mon vénéré père Henry Warnots, et je souhaite longue prospérité et succès au Warnotskring. »

« Bruxelles, 30 août 1895. »

« ELLY WARNOTS. »

Uitslag der openbare Aanbesteding van de werken betreffende de instelling eener waterleiding te Sint-Truiden, gedaan den 26 Augustus.

M. Watrin, Oscar, van Luik, heeft eene enkele soumissie aangeboden voor al de werken, voor de som van fr. 272,000,00.

Voor het 1ste lot, waarvan het bestek beliep op fr. 34,394,49, is er geene andere soumissie aangeboden geweest.

2e lot (bestek fr. 85,279,95)

1° Hargot, Karel & Elisée, van Luik,

fr. 81,800,00

2° Maatschappij De Phoenix, van Gent,

fr. 82,054,00

3° Nyssens, gebroeders, van Antwerpen,

fr. 84,923,55

3e lot (bestek fr. 152,582,64)

1° Algemeene Maatschappij der Waterbui-

zen, te Luik,

fr. 137,095,00

2° Ancliaux, Clément, van Brussel,

fr. 140,284,04

3° Hargot, Karel & Elisée, van Luik,

fr. 142,250,00

4° Cambier, Edm., van St-Gillis (Brussel),

fr. 146,992,01

De laatste onweders. — De Minister van Landbouw heeft, gezien de laatste onweders, naar de gouverneurs der provincien eene omzendbrief gezonden, om hen te verzoeken aan

en het meisje was eene boerendochter uit buurmanshoeve; maar schoon! schoon als de dageraad, lief als de Meimaand, bevallig als een bloemperk, schuchter als een veldduifje met zij donzig halsje, tintelend van purper en goud.

— En de jongeling, hoe was die?

— Hoe de jongeling was?

— Ja?

— Ja. Op zekeren zwarten nacht, dat gij geene hand voor uwe oogen zaagt, dat de ijspallen klonken aan de kletterende takken der boomen, werd het meisje in eene gesloten koets ergens heen vervoerd.

— Is dat waar gebeurd, hovenier?

— En de jongeling — als ge mij nog eens onderbreekt, hou ik op — en de jongeling onbarmhartig in een zottenhuis opgesloten.

— Och arme!

— De vader van den jongeling wou niet hebben dat het meisje vrijde, en ook niet dat de knaap verkeerde. De vader is een wolf!

— De vader is een hond!

— Een hoogmoedige bliksem! gaat de hovenier voort, die meent, omdat hij Graaf is, beter te zijn dan het overige der menschen, alsof Onze Vader, die in de Hemelen zijt, voor hem iets anders beteekende. 't Is maar om te zeggen.

— Dat ik de jongeling ware, ik zou toch verkeerden

— Dat ik het meisje ware, ik zou toch vrijen.

— En zelfs trouwen, hernam de hovenier. Nu dan, de jongeling, die niet meer verkeerde, omdat hij niet meer verkeeren kon, werd zot.

— Werd zot! Ja maar, hovenier, is dat ook gebeurd?

— Op zekeren nacht dat gras en bloemperk besneeuwd waren, zat zekere hovenier achter de stroohalmen der rozenstruiken op wilde konijnen te loeren, en streek er langs de witte muur van een klooster eene zwarte schim geheimzinnig op. De wind hief haar den zwarten sluier uit het gezicht; het was geen spook. Als grooten kwaad in 't zin hebben, dan zijn het groote deugnieten; 't is maar om te zeggen.

(Wordt voortgezet.)

DE ZOT

door H. DE COCK-CRETEN.

Juist getroffen, dacht de hofmeester in de schouw; het zal vandaag hier kermis zijn.

Terwijl zij den kelder in waren, komt de hovenier ingeslopen: Waar zijt gij dan, riep hij met zachte stem; steekt het licht dan aan! maar, hernam hij, mij dunkt ik hoor ze op de keldertrap.

De hovenier ook al, dacht de baas uit de schouw; dat had ik toch nooit van hem gedacht! hij ziet er uit met zijn lang spits gezicht alsof hij niet tot drie tellen kon; ja, ja, betrouw dan al menschen.

De meiden kwamen weer binnen met elk eene flesch in de hand.

— Waar blijft gij dan, sprak de oppermeid tot den hovenier, hebt gij misschien ergens den hofmeester gewaar geworden?

— De hofmeester, bah! die ligt reeds lang in zijn bed te ronken; en dan, de hofmeester is toch mijn man niet, die mouwstrijker der abdis.

— Dat zegt ge wel, hernam de oppermeid, ik kan dien vent ook niet lijden; hij is mij veel te grootsch en meent dat 's keizers kat zijne nicht is; zoohaast ik kan, zal ik hem bij de abdis het voetje eens lichten.

— Toe! schonk eene der ondermeiden de bierglazen vol wijn, danst zij rond de tafel en steekt zij de flesch in de hoogte, toe! op de gezondheid van onzen hypokriet den hofmeester! Dat hem de duivel hale! En zij dronken vroolijk en schertsens de glazen ledig.

— Weet ge wat, jongen, klopte de oppermeid den hovenier op den schouder, het is nu duister

weder, de lucht is zoo zwart als het vel van Lucifer, zij kunnen nu toch de schouw niet zien rooken; wij zullen het vuur aansteken, den wijn warmen en ik heb daar in het schap nog eenige eieren en een overblijfsel van Turksche muts; de eieren zijn spoedig klaar.

Als zij gaan vuur stoken, dacht de hofmeester, dan kan ik het hier niet meer uithouden.

— Bah! zei de hovenier, koude wijn maakt warm bloed; laat ons hem zoo maar drinken; hij is zoo goed genoeg; op uwe gezondheid, Marianne!

— Waarom zouden wij ons ook niet eens mogen vermaken? sprak de oppermeid. Die voor den warmen wijn is, dat hij den vinger omhoog steke!

— Ik! ik! riepen de twee andere meiden.

— Ik ben overvrijd, scherfte de hovenier, ik moet met de vrouwië vallen; haalt de spaken en de hennipstokken dan maar bij.

Het zal hier heet worden, dacht de hofmeester.

— Daar, wierp eene der ondermeiden, met een zot en rond gezicht van negentien onbezonnen jaren, eenen ganschen mutsaard in den haard, dat brandt van zelf als baand, als de houtstapel van Elizeus.

— Laat den rooden haan maar zingen, zei de hovenier, de hofmeester zal hem toch niet hooren.

De hofmeester herzat nogmaals op zijne ijeren lat en mompelde: Het zal gaan tijd worden.

— Gij zoudt dat al meenen, hernam eene der meiden, gij zijt den weerwolf nergens vrij: het is alsof Satan hem gedurig de loopjacht op de hielen wierp. Betragt hij ons, dan vliegen wij allen vierkantig de straat op.

— Misschien! antwoordt de hovenier, het zou zijn tijd ook wel eens kunnen worden; ik heb hem duchtig achter de mouw. 't Is maar om te zeggen, ging hij voort; toe! schenk nog eens.

Mij achter de mouw! wreef zich de hofmeester met de hand over het voorhoofd, zou hij ons afgeluisterd hebben? De snulgezichten zijn somtijds vossengezichten; ik geloof dat ik mij jegens den hovenier vergist heb.

de arrondissementscommissarissen hunner provincie een verslag te vragen over de schade, door het onweder van 10 Augustus veroorzaakt.

De Minister dringt er op aan, dat die verslagen spoedig worden gemaakt, daar hij verlangt zoo spoedig mogelijk te worden ingelicht.

Wij hopen dat de kwestie spoedig worde opgelost en aan de landbouwers, die bij de laatste onweders zooveel schade hebben geleden, zoo mogelijk voldoening worde geschonken.

BEVINGEN. — Verleden Maandag avond is een belangrijke diefstal gepleegd geworden ter herberge Brugmans, genaamd *De Barak*.

Het schijnt dat de dief of de dieven gebruik gemaakt hebben van de afwezigheid der bewoners, die, ter gelegenheid der kermis, naar de stad waren gekomen.

Men spreekt van niet minder dan 2000 fr., welke zouden ontvreemd zijn. Ongeveer de helft dier som was in obligatiën, waarvan de nummers gekend zijn.

Er bestaan tot hertoe nog geene vermoedens, doch, naar men verzekert, zou de politie ditmaal naar geene... bekennissen wachten, om uit de voeten te gaan.

JEUCK. — Een afgrijselijk ongeluk heeft Maandag 11. eene achtbare familie van ons dorp in droefheid en rouw gedompeld. De zoon van M. L. Bormans vaarde een wagen, en viel zoo ongelukkig dat de wielen hem over buik en beenen gingen, de twee beenen brekende en hem erge inwendige wonden toebrengende. Hij is Woensdag overleden na hevige pijnen uitgestaan te hebben.

De begrafenis heeft Vrijdag onder eenen overgroeten toeloop van volk plaats gehad.

Dinsdag, 28de dezer sprong X., zinkverwerker in onze gemeente, in een aanval van *delirium tremens* door misbruik van alcohol veroorzaakt, uit zijn bovenvenster en brak zich het been. Hij zal er met eenige weken rust goed van afkomen. — Il y a un Dieu pour les souldards

ATTENHOVEN, 30 Aug. — De genaamde J. W., landbouwer, dezer gemeente, reed met eenen wagen naar het veld, toen de paarden op hol gingen aan de doorsnede van den ijzeren weg, met het ongelukkig gevolg dat de voerman onder de wielen viel. De Heer dokter Ouwerx, aanstonds bijgeroepen, om hem de eerste zorgen toe te dienen, bevond dat het slachtoffer gevaarlijk gekwetst was.

WELLEN. — Het geucht Vrullingen, onder Wellen, werd verleden Maandag avond in rep en roer gebracht door het volgende voorval:

Enige voorbijgangers bemerkten dien avond, tusschen 9 en 10 ure, eenen persoon aan de kapel, zonder er veel aandacht op te geven. De man verhaast zijnen stap, en aan den waterput gekomen, welke dichtbij gezegde kapel gelegen is, loopt hij er naar toe en springt er in.

De getuigen van dezen zelfmoord, een oogenblik verbluft, snelden ter plaatse, maar aangezien aan dezen put zich noch koord noch ketting bevindt, verliep er eenigen tijd alvorens men eene ladder had aangebracht; ook had de ongelukkige reeds opgehouden te leven toen de hulp aankwam.

Het slachtoffer is de genaamde Alex. M., van Vrullingen, jonkman, 42 jaar oud.

Liefdesverdriet en de drank schijnen de oorzaak dezer wanhopige daad te zijn

Woensdag had de ondervraging plaats van de getuigen in de vechtpartij tusschen de gebroeders Boes, van Wellen.

HASSELT. — Dezer dagen kwam een man van de kanten van Stockroye, langs het kanaal, in de richting van Hasselt gewandeld, dragende in de hand een klein korfje. De politie, die te Hasselt tegenwoordig zeer streng is, bijzonderlijk op de wildstrovers, vroeg aan den voorbijganger, wat hij droeg.

De man gaf zijn korfje af en ging achterwaarts. Op eens sprong hij in het kanaal en zwom er over; aan den overkant gekomen riep hij de politie toe: Nu hebt gij wel mijn korfje, maar mij nog niet! Toen men het korfje opende, vond men er eenen schoonen dikken haas in. De wildstrovers is nog niet gekend.

RIJCKHOVEN. — De laatste rechtstreekse nakomelingen van den ouden Duitschen Generaal Blücher, die den nacht vóór hij naar den slag van Waterloo trok, op het kasteel van den ouden Biessen, de Rijkhoven, doorbracht, de 53jarige Graaf Blücher is met zijne vrouw op het slot Wietzof, bij Gaieswale, door den huisjager vermoord.

UIT LOON.

Zondag, 1 September, te 6 ure 's avonds, vergadering der Maatschappij van Onderlingen Bijstand.

Wij herinneren aan de belanghebbenden, dat deze Maatschappij haar doel uitgestrekt heeft tot in de gemeenten Cuttecoven, Hendrieken, Groot-Loon en Kerniel.

Dinsdag, 3 September, zal in het lokaal van den Katholieken Kring de Maatschappij tot verbetering der werkmanswoningen definitief bij notarieele akte ingericht worden.

Deze Maatschappij zal voor titel aannemen *De Loonsche haard*.

De pestkool (charbon), die zich over eenige dagen in verscheidene stallen onzer gemeenten vertoond heeft, schijnt haar doelmatig werk voorgoed te willen staken. Voor het oogenblik is deze gevaarlijke ziekte geheel verdwenen.

Academische graden. — Examens. — Inschrijvingen.

De Gouverneur der provincie Limburg verwtigt de personen, die voornemens zijn zich gedurende den 3^{en} zitting aan te bieden voor de Jurys ingesteld door het Gouvernement voor de begeving der academische graden (Middenjury en speciale Jurys), dat zij zich kunnen doen inschrijven op de bureelen der 1° Afdeling van het provinciaal Bestuur, te Hasselt, van den 16 tot en met den 26 September aanstaande.

BINNENLAND.

BRUSSEL, 26 Aug. — Het publiek uit den *Theâtre du Vaudeville* was Zaterdag getuige van een ontroerend en gansch onverwacht toneel. Een machinist die boven de friezen werkzaam was, verloor het evenwicht en viel te midden van het toneel neer. Met gebroken beenen werd de machinist opgenomen. Men begrijpt de ontroering, welke dit toneel bij de toeschouwers verwekte.

29 Aug. — Een Engelsche detective is te Brussel aangekomen, om den Engelschman Norton, door de politie der hoofdstad aangehouden voor diefstal van 150,000 fr. te Manchester, in ontvangst te nemen. De kerel had, behalve den diefstal van het geld, ook nog eene andere zonde op zijn geweten, namelijk de oplichting van een jong Engelsch meisje uit een pensionaat van Limburg. Hij had aan dit meisje gezegd, dat hij door de Engelsche politie werd opgezocht, doch voor drukpersovertreding.

Het Landbouwcongres zal op 8 September geopend worden, onder het eerevoorzitterschap van Minister de Bruyn. Belangrijke landbouwgroepen uit Frankrijk, Engeland, Duitsland en zelfs uit Italië hebben zich doen vertegenwoordigen.

LUIK, 29 Aug. — In een huisgezin hadden man en vrouw, om het onregelmatige gedrag der dochter, ruzie gekregen. De vader wilde het meisje straffen, terwijl de moeder haar verdedigde. De twist liep zoo hoog dat moeder en dochter, de verantwoordiging des vaders vreezende, samen uit het venster sprongen. De dochter werd met verbrijzeld hoofd, de moeder met gebroken beenen naar het gasthuis gebracht. De vader, een mijnwerker, is niet aangehouden.

— *Zes kinderen vergiftigd.* — Te Luik speelden eenige kinderen in den kruidentuin, toen zij daar eenige vruchten in 't oog kregen, die hen zoo bekoorlijk voorkwamen, dat zij den lust er van te proeven, niet konden weerstaan.

Doch zij waren niet zoo lekker als schoon, wat oorzaak was, dat zij er niet veel van aten. Kort nadien thuis komende, werden zij ziek en de ouders riepen geneeskundige hulp in. De dokter bevond, dat zij vergiftigd waren door het eten van belladona.

Vier kinderen konden gered worden; deze zijn ten minste buiten gevaar; de toestand der twee andere is echter zeer zorgwekkend.

OOSTENDE, 26 Aug. — M. Vandenpeereboom heeft bevel gegeven, dat er een duivendienst zal ingericht worden voor onze postbooten omdat, in voorkomende ongevallen, het nieuws door deze gevleugelde boden onmiddellijk naar de kust zou worden gezonden.

— Drie personen, die nabij den golfbreker tegenover het *chilet* des Konings een bad namen, werden door eene golf meegeslept. Slechts een hunner kon gered worden; de twee andere zijn verdronken onder de oogen van talrijke toeschouwers. Een der verdronkenen is M. Bormans, bediende van het spoorwegbestuur te Mechelen; de andere is de zoon van den schepen Van Loo, van Oostende.

THIENEN. — Treinbotsing. — 1 doode. — De trein uit Brussel, die Zondag morgen, te 8 ure 2 minuten, onze statie binnenreed, liep op een ander spoor, terwijl op 15 meters van daar twee andere treinen in vorming waren, een naar Diest en een naar Tongeren. Op 't oogenblik dat de statieoverste Michel de reizigers wilde waarschuwen, botste de trein uit Brussel tegen eenen anderen trein aan, met zooveel geweld dat de laatste een eind weegs vooruit gestooten werd.

De statieoverste werd omvergeworpen. Hij rolde onder den wagen, zoodanig dat door de wielen hem het hoofd van het lichaam werd gesneden.

De machinist van den aanrijdenden trein gelukte er eindelijk in, den loop van zijne locomotief te stoppen, te midden van de verwrongen en verbroken waggons in welke gelukkig de reizigers nog geene plaats hadden genomen. Zonder dit toeval ware de ramp onberekenbaar geweest.

De verongelukte statieoverste laat eene vrouw en vier kinderen na.

DENEMARK.

VREESLIJK FAMILIEDRAMA.

De bode Andersen van Kopenhagen, was sedert een paar dagen niet meer gezien. Men

brak zijne woning open en vond zijn lijk aan eene koord tegen den muur hangen.

In de slaapkamer der familie vond men in 't bed Andersen's vrouw met haar jongste kind in den arm, beiden met eene koord verworpd; in een ander bed lagen de twee andere kinderen, meisjes van zeven en negen jaar, op dezelfde wijze gedood. Al de lijken waren zorgvuldig toegedekt, en er heerschte de beste orde in de woning.

Men weet niet waaraan dit vreeslijk drama toe te schrijven. Geldzorgen waren er niet, want zij hadden veel geld op de Spaarkas. Twist was er nooit tusschen de echtgenooten; zij leefden slechts voor elkander en voor hunne kinderen.

De Trekvogels.

In eene verhandeling spreekt de Deutsche geleerde Wang over het wettrekken der vogels.

't Is min de vreeze voor ruw jaargetijde, zegt hij, dan wel een aangeboren reislust, die de vogels op zekere tijden naar verre streken lokt, en dan weer des te sterker naar het vaderland trekt.

Dien trektijd noemt Wang een der wonderbaarste verschijnsels in het rijk der natuur.

In de duisternis van den nacht, trekt een zwerm vogels een geheel werelddeel door, en dat wel langs den kortsten weg.

Helgoland is voor de trekvogels eene voorname standplaats.

't Is wonder hoe snel dat trekken van de vogels gaat.

Als een voorbeeld wordt het blauwborstje aangehaald.

Dit klein vogeltje legt de 400 geographische mijlen, van Egypte naar Helgoland, in eenen nacht af, en doorvliegt ongeveer 45 geographische mijlen per uur.

De vlucht der zwaluwen, is meer dan vier kilometers per minuut.

Terwijl spreeuwen en leeuweriken gewoonlijk op eene hoogte van 500 meters vliegen, nemen zekere vogels hunne vlucht tot 20,000 voet hoog, zoodaer door sterrekundigen bij hunne waarnemingen van de hemellichten is opgemerkt.

Merkwaardig is het ook voorzeker, dat aan zoo 'n reis van dikwijls meer dan 1000 mijlen, vogels van zes of acht weken oud deelnemen. De geleerde Getkes, op Helgoland, die vijftig jaar lang het trekken der vogels heeft gadegeslagen, zegt, dat de luchtstromen er den grootsten invloed op hebben.

Als eigenlijke luchtdieren hebben de vogels een scherp gevoel van wat er in het lucht-ruim omgaat; zij bezitten ook eene sterke gehechtheid aan eene plaats.

Daaraan is het toe te schrijven, dat dezelfde vogel, die den winter in een verre werelddeel doorbrengt, in de lente, in hetzelfde dal dat hij in den herfst verlaten heeft, zijn lied weer laat klinken.

Die trektijd heeft nog veel geheimzinnigheden, en natuuronderzoekers van later zullen er nog allerlei dingen over kunnen bevinden.

Priesterlijke benoemingen.

De Eerw. Heer Louon, diaken van het Seminarie te Luik, is professor benoemd aan 't Seminarie van Sint-Truiden. — De Eerw. Nic. Scheen, te Manahant, is verplaatst naar Sippenaeken, ter vervanging van den Eerw. Heer Langohr, die zijn ontslag neemt.

Sterfgeval.

De Eerw. Heer P.-M. Moons, priester van 1847, pastoor te Horpmaal sedert 1872, is aldaar den 25 dezer godvruchtig overleden in den ouderdom van 71 jaren.

Burgerlijke stand der stad Sint-Truiden.

Aangiften van den 24 tot den 30 Augustus.

GEBOORTEN

Mannelijk : 2. — Vrouwelijk : 4.

HUWELIJKEN

Coenen, Alfons, met Leenen, Melania. — Vanaeken, Pieter, met Valckenborg, Virginia. — Degros, Hendrik, met Vanwelkenhuysen, Maria. — Dupont, Theopiel, met Piepeleers, Theresia. — Heeren, Jacobus, met Vanbrabant, Elisabeth. — Ruysberghs, Jos., Lodewijk, met Fabri, Joanna. — Jacques, Jos., met Corthouts, Amelia.

OVERLIJDENS

Vanderschotten, Elisabeth, oud 46 jaar, echtg. van Heynen, Karel. — Pasque, Maria, oud 78 jaar, weduwe van Tabruyn, Pieter. — Joné, Bartholomé, oud 65 jaar, wed. van Leemans, Philomena.

Kinderen onder de 7 jaren, 0.

Burgerlijke stand der stad Borg-Loon.

Aangiften van den 23 tot den 29 Augustus.

GEBOORTEN

Mannelijk : 1. — Vrouwelijk : 1.

HUWELIJKEN, 0.

OVERLIJDENS, 1.

Kinderen onder de 7 jaren, 0

MARKTPRIJZEN.

SINT-TRUIDEN, den 31 Aug.

Tarwe, 100 kil. . . . . fr. 12,00
Koren, 100 " . . . . . " 10,00
Haver, 100 " . . . . . " 12,00
Garst, 100 " . . . . . " 15,00
Aardappelen de 100 kil. 6,50 fr. Boter, de kilo 2,30 fr.

Op de markt van Zaterdag, 31 Aug., waren te koop gesteld : Koeien 61; Vaarzen 26; Osssen 16.

TONGEREN, den 29 Aug.

Tarwe, 103 kil. fr. 15,00 tot 15,50 op 0,00
Spelt, 100 " " 11,50 tot 12,50 af 0,50
Rogge, 100 " " 11,50 tot 12,00 op 0,00
Haver, 100 " " 14,00 tot 14,50 op 0,00
Garst, 100 " " 12,00 tot 13,00 op 0,00
Aardappelen : roode, 100 kil. fr. 0,00 af 0,00
witte, 100 kil. fr. 0,00 af 0,00, platte, 100 kil. fr. 0,00 op 0,00. Hooi, 1000 kil. fr. 0,00 af 0,00
Stroo, 1000 kil. fr. 0,00 af 0,00. Boter de kilo fr. 2,40 op 0,10. Eieren, de 26, fr. 2,00 af 0,05

STAD SINT-TRUIDEN

Jaar 1895

Programma der Feesten

welke plaats hebben ter gelegenheid der

KERMIS

beginnende op Zondag, 24 Augustus, en eindigende Maandag, 22 September.

ZONDAG, 1 SEPTEMBER,

Prijkskamp voor Reisdruiven, met toelage der stad, ingericht door de Duivenmaatschappij *La Réformée*, gevestigd bij M. A. Sproelants, Grootte Markt.

De loslating heeft plaats te Creil (Frankrijk). *Groote Wedloop voor Snelwieters*, ingericht door de *Sport velocipédique Saint-Tronnaire*, met de tusschenkomst van het Gemeentebestuur en van de *Ligue velocipédique belge*.

Wegbeschrijving : Sint-Truiden-Namen en terug. — 350 frank prijzen.

Te middag, vergadering der wielrijders in het lokaal der Maatschappij, Stadiestraat.

Te 12 1/2 ure, stoet door de bijzonderste straten der stad.

Te 1 uur, *Vertrek* in het Gemeentepark.

Omtrent 4 1/2 ure, *Aankomst* der mededingers op de Groenmarkt.

Te 5 ure, op dezelfde plaats, *Concert*, door de Harmonie der Gilde.

Te 7 ure, in de Academiezaal van het Seminarie, *Tooneelfest*, ingericht door de Maatschappij *De Obijflak*.

Te 9 ure, in het lokaal der Maatschappij *Nut en Vermaak, Groot Bal*.

MAANDAG, 2 SEPTEMBER.

Te 8 ure 's avonds, in het lokaal van den *Katholieken Kring, Dramatische Vertooning*.

ZONDAG, 15 SEPTEMBER

Te 3 ure 's namiddags, op het Oefeningsplein van het garnizoen, *Groote Prijkskamp voor Paarden* van alle slag. — 1500 frank prijzen. (Zie het afzonderlijk programma.)

Gedaan in zitting te Sint-Truiden, den 5 Aug. 1895.

Op Bevel : De Burgemeester en
De Secretaris, Schepenen,
Op. OTTEN. G. VANVINCKEROY.

3 schoone en geriefelijke Kwartiers

TE HUREN in de Hamelstraat, in het huis n° 40, voorzien van pompwater en regenwater. Bewoond door Mad. w^o H. Roosels. Zich te bevragen daar tegenover, bij den eigenaar M. J. DEBRUYN, slachter.

Studie van Mr COEMANS, Notaris te Sint-Truiden.

Verkoop van Aardappelen

te Nieuwenhoven.

Donderdag, 12 September 1895, om 2 ure na middag, zal de WelEd. familie Whettnall ter plaatse, publiek, ten meestbiedend en op krediet door den Notaris COEMANS verkoopen :

De Aardappelen Waaikes (54 r.) en Magnum Bonum (15 r.), wassende op een land groot 3 hectaren, gelegen te Nieuwenhoven, onder Sint-Truiden, in het Kruisveld.

De verkoop zal geschieden in kleine perceelen.

Vergadering ter plaatse. Iedere koper, zonder uitzondering, zal een solvablen borg moeten stellen of comptant betalen met 10 per honderd verhooring voor de kosten.

BEKENDMAKING.

Dinsdag, 17 September 1895, om 10 ure voor middag, zal de Provinciale Commissie der Studieburzen van Limburg, ten kantore en door het ministerie van den Notaris COEMANS van Sint-Truiden, openbaarlijk verpachten de Goederen toebehoorende aan de Beurzenstichting *Robert Gilsen*, en bekend onder den naam van *Pickaartsbeurzen*.

(Zie de plaatschriften.)

OM UIT ONVERDELDEHEID TE TREDEN.

Verkoop van een Huisgoed

gelegen te Nieuwerkerken.

Vrijdag, 20 September 1895, om 10 ure voor middag, te Sint-Truiden, op het Stadhuis, zal de weduwe Libens-Schrynen, van Schurhoven (Sint-Truiden), beneffens hare kinderen, gelijkvormig aan de wet van 12 Juni 1816, voor den Heer Vrederechter des kantons Sint-Truiden, publiek en ten meestbiedend door het ministerie van den Notaris COEMANS verkoopen :

Huis, waarin 2 Woningen, met Aanhang en Bouwland, samen groot 8 aren 90 centiares, gelegen te Nieuwerkerken, op den Dries, sectie B, nummers 406c, 406d en 407c, palende Lamb. Vanstraelen-Hayen, Louis Pels-Vos en den weg van Binderveld naar Cosen.

Verkoop van droog Gezaagd Hout

te Sint-Truiden.

Maandag, 23 September 1895, om 10 ure voor middag zeer precies, zullen de wed. Delwiche en zoon, aan hunne woning, te Sint-Truiden, buiten Kloppenpoort, tegen de Warande, publiek en ten meestbiedend door den Notaris COEMANS verkoopen:

Eene groote hoeveelheid droog Canada- en Olmen Berd van alle dikte en Schutsel.

Eenige Eiken Heesters, kunnende dienen tot deissems en langwagens.

Eene hoeveelheid Eiken Hout, dienstig voor radenmakers- en schrijnwerkersgerief.

De koopen tot 25 frank af te betalen. De andere koopen, op krediet, mits gekenden borg.

Verkoop van een Bouwland

te Jeuck.

Maandag, 23 September 1895, om 2 ure na middag, ter herberge van M. Pieter Purnal, te Jeuck, zal de Notaris COEMANS publiek en ten meestbiedend verkoopen:

Een Bouwland, groot 19 aren 60 cent. (4-10), gelegen te Jeuck, in het Busdellerveld, sectie B, nummer 89 van 't kadaster, palende den Heer Graaf de Borchgrave-d'Altena, Mre Ingenbleek-Vrancken, de familie Snyers-Massa en den Heer Notaris Vanham.

Aan te slaan na den oogst 1895.

Verkoop van Goederen

gelegen te Brusthem.

Woensdag, 27 September 1895, om 10 ure voor middag, te Sint-Truiden, op het Stadhuis, zal de weduwe Jozef Onckelinx, van Brusthem, benevens hare kinderen, gelijkvormig aan de wet van den 12 Juni 1816, voor den Heer Vrederechter des kantons Sint-Truiden, publiek en ten meestbiedend door 't ministerie van den Notaris COEMANS verkoopen:

1° Een Bouwland, groot 21 aren 10 cent., gelegen te Brusthem, ter plaatse van den Steenweg of Widdingeveld, sectie C, nummer 299n van het kadaster, palende den Heer Baron de Pitteurs Hiegaerts aan twee zijden, Jan Nelissen-Onckelinx en de Oude Kassei.

2° Twee Huizen met Hof, samen groot 15 aren 85 cent., aldaar, in 't dorp, sectie C, nummers 234r, 234s en 234n, palende Lambert Schoofs-Schoofs, Henr. Venwelkenhuizen-Onckelinx en de Beekantstraat.

Uiterhand te koop

een schoon GOED, gelegen op 6 kilometers afstand van Sint-Truiden, bestaande in eene schoone winning (oud kasteel), begrijpende winning, schuur, stallen en aanhang, hof, weiden, land en bosschen, samen 96 hectaren, omtrent aan elkander gelegen. — Jacht.

Groot gemak voor de betaling.
Voor alle inlichtingen zich te wenden ter studie van den Notaris COEMANS, te Sint-Truiden.

TE KOOP

een groot RENTENIERSHUIS met uitgestrekte Hof, geplaatst met fruitboomen, gelegen in 't midden der stad.

Groot gemak voor de betaling.
Zich te bevragen ter studie van den Notaris COEMANS.

TE KOOP

een HUIS met Tuin en Bouwland, groot 35 aren 5 centiareen (3 roeden), gestaan te Zeperen, ter plaatse Bollegat, palende Lambert Billen, Jammaers, de straat en de Beek.

Zich te vervoegen ter studie van den Notaris COEMANS.

VERKOOPEN

in het kanton Borg-Loon

Maandag, 2 September, Verkoop van een Huis en Bouwland, te Hex en Horpmaal, door den Notaris VANORMELINGEN van Tongeren.

Woensdag, 4 Septemb., Verkoop van Nagras, te Wintershoven, door den Notaris GHYSENS.

Donderdag, 5 Sept., Verkoop van Nagras, te Cortessem, door den Notaris GHYSENS.

Gij gaat zeggen dat ik lieg.

Maar dat zal mij toch niet beletten de waarheid te zeggen.

Het is niet met dozijnen, niet met duizenden, maar wel met karrevrachten dat wij van die schoone

ENVELOPPEN

van den Berchmanskring moeten bestellen. Alle brave menschen willen ze hebben.

80 c. de honderd, 5 fr. de duizend.

IN SINT-JOSEPH.

Bij Fr. GIELEN, Schoenmaker
70, Stapelstraat, Sint-Truiden, 70,
ZIJN TE KOOP

800 PAAR SCHOENEN

puik leder, schoon en stevig werk.

Ongelooflijk groote afslag van prijs om reden der onhebbelijke concurrentie.

Schoenen te beginnen van 50 cent^{men} het paar!!!

Die niet komt zien en zich van den uitersten goedkoop overtuigen, zal uitroepen: 't Is onmogelijk! de voordeelige gelegenheid laten voorbijgaan, en daarna spijt hebben.

GEEN RIJS HAAR MEER!!!

DE NIEUWE LONDON

doet de grijze haren binnen enkele dagen verdwijnen, maakt het haar glanzend en zacht, belet het uitvallen en neemt de pelletjes van het hoofd weg.

Elscht op den hals van den flacon.
Verkrijgbaar in flacons van 1 fr 50 en 2 fr 50.

ENGELSCH

Baard-Tinctuur

2 fr. de flacon.

DEPOT

bij den Uitgever van dit blad

Jos. Leenen

in de Hamelstraat, 13.

SINT-JOSEPHSHUIS

36-38, aan de Thiensche poort, te Sint-Truiden, 36-38

MAGAZIJN VAN BOUWMATERIALEN

De ondergeteekende LEONIE FRANCK heeft de eer het publiek kenbaar te maken, dat zij een MAGAZIJN VAN BOUWMATERIALEN geopend heeft aan de Thiensche poort, 36-38, te Sint-Truiden, in 't huis genaamd St-Josephshuis.

Het Magazijn is ruimschoots voorzien van al wat men dien handel aangaande vragen kan, zooals:

ROODE EN BLAUWE DAKPANNEN van de eerste kwaliteit.
(In 't zelfde huis depot van beste DAKPANNEN van Alken aan zeer voordeelige prijzen.)

ROODE EN BLAUWE SCHALIEN (Fransche en Vlaamsche), eerste kwaliteit.

TICHELSEN en STEENEN van alle slag.

VLOER- en CEMENTSTEENEN van alle prijzen en hoedanigheden, volgens ieders keuze. Men gelast er zich met het leggen dier steenen.

GRUIJS EN WIT HAAR voor plafonneerders.

PLEISTER (plâtre).

CEMENT-PORTLAND, CEMENT eerste kwaliteit, gewone CEMENT en Doornikse CEMENT, aan de fabriekprijzen.

NOORDSCH- en INLANDSCH HOUT.

GEZAAGDE PLANKEN van alle soort en van alle lengte en breedte.

DAK- en PLAFONDLATTEN; KEPERS.

BLAUWE STEENEN; STEENEN BAKKEN.

BUIZEN van alle slag, en alle andere Bouwmaterialen.

Door de goede hoedanigheid harer koopwaren, de matigheid harer prijzen en zorgvuldige bediening, beveelt zij zich met vertrouwen in de gunst van eenieder.

LEONIE FRANCK.

AFSLAG!

AFSLAG!

AFSLAG!

2500 paar SCHOENEN te koop aan halven prijs

ALLE SOORTEN VAN SCHOENEN

aan prijzen buiten alle concurrentie

bij Frans Deblan-Entbroeckx

Stapelstraat, 28, Sint-Truiden

Het eenigste SOHOENMAGAZIJN dat geene rekening houdt van den opslag van 't leder.

Jongelingen zonder werk!

Men vraagt VRIJWILLIGERS met premie van zestien honderd frank voor 't Belgisch leger, met keus van regimenten.

Zich te wenden tot den officieel Agent van het Departement van Oorlog, Houtmarkt, 3, te Sint-Truiden.

Mandenmakerij Louis GOFFIN,

Steenstraat, Sint-Truiden,

SPECIALITEIT

van Maesecker Knapkoek

alom gekend en geprezen om zijn fijnen smaak en bijzondere voedzaamheid

alsook van zijn Engelsch Bonbon.

Geene voerbieden meer zonder zweepen!

Aankomst van 10,000 ZWEEPEN gansch gemonteerd en gewaarborgd van goede kwaliteit, aan 1 fr. het stuk.

SMETTESLAGEN afzonderlijk, aan 50 centimen het stuk bij

EMM. VANSLYPE,

Brusthemstraat, 21, Sint-Truiden.

Kindervoiturkens

en Stootkarretjes.

Groote en uitgelezen keus Kindervoiturkens en Stootkarretjes van allerlaatste nieuwigheid, zeer schoon en sterk, aan prijzen buiten alle concurrentie, bij

EMM. VANSLYPE,

Brusthemstraat, 21, Sint-Truiden.

Niet de minste verhooging van prijs door opslag van 't leder!

Koop nooit uwe Voitur- en Kartuigen, zonder eerst de groote en zoo goed befaamde Zadelmakerij van

EMM. VANSLYPE,

Brusthemstraat, 21, Sint-Truiden,

bezocht te hebben. Al de tuigen zijn van de beste kwaliteit leder vervaardigd, sierlijk en sterk afgewerkt, en zullen voortdurend aan den ouden prijs, dat is, zonder opslag verkocht worden.

Men vindt er ook eene schoone en groote keus REISARTIKELEN, als Reiszakken, Reiskoffers, enz.

In den Gouden Mortier.

ALFONS LUX, DROGIST

50, Brusthemstraat, Sint-Truiden, 50,

Magazijn van Drogerijen

droge en gereed gemaakte Verven, Vernissen, Polie, Lak, Borstels, Sponsen, Vensterleders, Matten, Stoppen, Jenever, Likeuren en fijne Specerijen.

Groote keus Breukbanden en elastieke Kousen.

Bijzondere plaats voor 't aanpassen derzelve. Allerstrengste geheimhouding.

Lavementbuisen, Luchtkussens, enz.

Alles aan zoo laag mogelijke prijzen.

BERICHT

Ant. Debruyne-Pollet (vader), Batimentschilder, Behanger, Glazenmaker en Inlijster, Hamelstraat, Sint-Truiden, heeft de eer zich in de gunst van eenieder aan te bevelen door zijn verzorgd werk, zijne vaardige bediening en matige prijzen, waarvoor hij vanouds zoo voordeelighijk gekend is.

TE HUREN een groot en schoon

COMMERCIEHUIS,

in het midden der Brusthemstraat, vorens

bewoond door M. Cl. Vrancken-Lepinois.

Zich te bevragen bij M. KNAPEN, rentmeester, Statiestraat.

Schoone occasie.

Te koop bij Jos. ULENS-CELIS, schrijnwerker-ondernemer, Houtmarkt, 16, goede oude VENSTERS van verschillende grootten.

Alsook eenen STOOTWAGEN zoo goed als nieuw.

MEN VRAAGT HALVE GASTEN

voor de Zadelmakerij, bij EMM. VANSLYPE,

Brusthemstraat, 21, Sint-Truiden.

Zeer behendige JAGER, hebbende eene uitmuntende jacht te zijner beschikking, biedt zich aan om jachthonden te dresseeren aan de voordeeligste conditiën.

Zich te bevragen op het bureel van dit blad.

Te koop aan halven prijs

bij Juffr. ELISE VAES, Ridderstraat,

tegenover de Botermarkt,

500 paar Occasieschoenen van alle slag

Mans-, Vrouwen- en Kinderbottinen, Schoenen v^r 1ste-communicanten, Pantoffels, zware Werkmansschoenen, enz.

Alles, in leder van eerste kwaliteit, keurig en solied afgewerkt.

Alle de bovengenoemde schoenen, in het huis VAES gekocht, worden er ook met de meeste zorg, spoedig en goedkoop gerepareerd.

VRIJE TOEGANG

in het magazijn voor alle die zich van de waarheid wil overtuigen of de buitengewoon schoone kans waarnemen.

AAN ALLERHANDE

beambten, handelaars, eigenaars, enz.

I.

ALLE KAPITALEN

TE BEKOMEN

te beginnen van 2000 frank, hoe groot zij dan ook wezen, mits onderpand, terug te geven op 5, 10, 15, 20 en meer jaren per jaarlijkse aflossingen of annuïteiten als volgt, voor een kapitaal van 100 frank, dus interest ongeveer 3,35 %:

Duur der LEENING.	Jaarlijkse BETALING.	Duur der LEENING.	Jaarlijkse BETALING.
5 jaren	fr. 23,47	13 jaren	fr. 11,02
6 —	20,08	14 —	10,47
7 —	17,97	15 —	10,00
8 —	15,86	16 —	9,59
9 —	14,45	17 —	9,22
10 —	13,33	18 —	8,90
11 —	12,42	19 —	8,62
12 —	11,66	20 —	8,36

NB. Mite de betaling op hooger aangehouden voet gedurende een zeker getal jaren, zijn kapitaal en interesten afgelest.

Verkrijgbaar voor bijzondere en voor openbare gestichten, obligatiën met premien van fr. 250 en fr. 500, uitkeerbaar bij wijze van loting en andere obligatiën van fr. 100, van 500 en 1000, aflosbaar op vast tijdstip, alle interest opbrengende tegen 4 ten honderd 's jaars.

II. TE BEKOMEN *zonder enigen waarborg*, door alle beambten van Staat, provincie, gemeente, nationale Bank, maatschappijen van ijzeren- en spoorwegen, tramways, omnibussen, bureelen van Weldadigheid, burgerlijke Godshuizen, Kerkfabrieken, enz. *Alle borgstellingen of cautionnementen* (cautionnementen van officieren en gendarmen uitgesloten).

III. Allehande CONTRACTEN van levensverzekeringen, begiftiging van kinderen en lijfrenten, Maatschappij *The Mutual Life Insurance Company of New-York*, opgericht in 1843, de grootste en rijkste Levensverzekeringmaatschappij van gansch de wereld.

Haar waarborgkapitaal bedraagt meer dan 900 miljoen frank. Als onderlinge maatschappij heeft zij geene actionnarien of aandeelhouders. Alle winsten behouren alsoo van rechtswege aan de verzekerden.

De Maatschappij is onderworpen evenals al de anderen van denzelfden aard, aan het bijzonder en voortdurende toezicht van het Gouvernement van den Staat van New-York. Zij neemt de bevoegdheid aan der tribunaal en gerechtshoven van het rechterlijk arrondissement Brussel, voor de oneenigheden die er zonden kunnen ontstaan nopens hare werkingen in België.

IV. VERZEKERING voor bijzondere, patronen of werkliden tegen alle ongevallen of accidenten.

Verzekering van patronen, als bankiers, nijveraars, maatschappij, enz., tegen de ongetrouwheid hunner bedieners.

V. VERZEKERING TEGEN BRAND: De Belgische Maatschappij *De Vereniging der Belgische Eigenaars*, verzekerende aan dezelfde voorwaarden als al de andere maatschappijen, bovendien het voordeel opleverende dat *hare verzekerden jaarlijks in hare winsten deelen zónder blootgesteld te zijn in hare mogelijke verliezen te moeten komen*, voorts het wel geene andere naamloze Belgische maatschappij geeft.

HOOFDAGENTEN worden gevraagd overal, waar deze laatste nog niet vertegenwoordigd is.

Algemeene Agentschappen te Borgloon:

ALPH. MONDUS-PONET,
Candidaat-Notaris.

IJZEREN WEG.

Thienen—Sint-Truiden—Tongeren.

Thienen	4,49	6,53	8,26	12,49	2,49	6,25	8,44
Grimde	4,57	7,01	8,34			2,57	6,34
Oplinter	5,04	7,08				3,04	6,40
Neerlinter (dorp)	5,09	7,13				3,09	6,45
Neerlinter	5,14	7,18	8,47	1,05	8,14	6,50	9,09
Zout-Leeuw	5,22	7,26	8,55	1,13	3,22	6,58	9,10
Wilderen	5,29	7,33	9,02			3,29	7,05
St-Truiden	5,36	7,40	9,09	1,25	3,36	7,12	9,33
Ordingen	5,47	7,51	9,22	1,35	3,47	7,23	9,44
Houppertingen	5,55	7,59	9,30	1,42	3,55	7,31	9,52
Loon	6,04	8,08	9,39	1,50	4,04	7,43	10,01
Jesseren	6,13	8,17	9,48	1,59	4,13	7,52	10,10
Piringen	6,18	8,22	9,53	2,04	4,18	7,57	10,15
Tongeren	6,27	8,31	10,02	2,13	4,27	8,06	10,24
Tongeren-Luik	6,24	8,45	12,02	3,55	6,14	8,44	

Tongeren—Sint-Truiden—Thienen.

Tongeren	4,48	7,12	10,45	12,56	2,27	6,26	8,19
Piringen	4,57	7,21	10,54	1,05	2,35	6,35	8,28
Jesseren	5,01	7,25	10,58	1,09	2,39	6,39	8,32
Loon	5,11	7,35	11,08	1,19	2,48	6,48	8,42
Houppertingen	5,19	7,43	11,16	1,27	2,55	6,57	8,50
Ordingen	5,26	7,50	11,23	1,34	3,02	7,04	8,57
St-Truiden	5,36	8,08	11,33	1,44	3,12	7,14	9,07
Wilderen	5,43	8,15	11,40	1,51		7,21	9,14
Zout-Leeuw	5,49	8,21	11,46	1,57	3,21	7,27	9,20
Neerlinter	5,57	8,29	11,54	2,05	3,29	7,35	9,28
Neerlinter (dorp)	6,02	8,34	11,59			7,35	
Oplinter	6,07	8,39	12,04			3,37	7,35
Grimde	6,15	8,47	12,12	2,10	3,43	7,35	
Thienen	6,22	8,54	12,19	2,25	3,49	7,33	9,47
Thienen-Brussel	6,52	9,07	8,02 (exp.)	3,36	10,42	12,49	
12,37 (exp.)	2,42	3,50	5,05 (exp.)	7,21	8,14	8,59 (exp.)	

Hasselt—Sint-Truiden—Landen.

Hasselt vertrek	7,36	10,05	9,25	4,20	7,30		
Alken	7,46	10,16	2,35	4,35	7,40		
Cortenbosch	7,56	10,27	2,45	4,50	7,50		
Sint-Truiden	8,05	11,33	2,56	6,15	8,01		
Velm.	8,17	12,03	3,05	6,29	8,10		
Landen	8,25	13,13	3,13	6,38	8,18		